

Aan de slag als VideoKluB...

Draaiboek en veelgestelde vragen voor VideoKLuB-coaches

Inhoudstafel

4	<i>Welkom</i>
5	<i>Visie en missie</i>
6	<i>Vragen die je stelt als je voor het eerst gaat filmen</i>
10	<i>Een succesvolle start</i>
12	<i>Vorbereidingsfase: beelden maken en delen</i>
13	<i>Veilig klimaat van bij de start</i>
15	<i>Verloop van de sessie: samen naar beelden kijken</i>
18	<i>Tijd om samen te ontwerpen</i>
20	<i>Actie! Herontwerp toepassen in de praktijk</i>
21	<i>Checken en borgen</i>

*Video*KLUB

Vlaanderen
is onderwijs & vorming

**Leer
punt**

OS!
Onderzoekende
School

Welkom bij team VideoKLUB

Beste VideoKLUB-coach,

Jij staat aan de start van een inspirerend traject waarin we samen bouwen aan sterkere klaspraktijken en krachtigere leeromgevingen voor alle leerlingen.

In de dagelijkse realiteit van de klaspraktijk, waarin keuzes snel en intuïtief worden gemaakt, biedt de VideoKLUB een uniek moment van reflectie en herontwerpen. Dankzij videomateriaal kunnen we letterlijk op de pauzeknop drukken, stil blijven staan bij wat er gebeurt, en samen onderzoeken welke keuzes het meest effectief zijn. Hierbij combineren we de inzichten uit evidence-informed onderzoek met de waardevolle praktijkwijsheid die jij en je collega's al in huis hebben.

Als coach speel je een centrale rol. Jij begeleidt collega's in het leren van en met elkaar, het stellen van gerichte doelen, en het ontwerpen van concrete verbeteringen die haalbaar en impactvol zijn. Het draait niet om grote veranderingen, maar juist om de kracht van kleine, doordachte aanpassingen die samen een groot verschil maken.

Het draaiboek dat je in handen hebt, is jouw kompas voor dit traject. Het bevat praktische tools, duidelijke structuren en inspirerende voorbeelden om je te ondersteunen in jouw rol. Samen zetten we stappen naar een cultuur van samenwerking, co-creatie en voortdurende professionele groei, altijd met het belang van onze leerlingen voorop. Bedankt voor jouw inzet en enthousiasme. We wensen je veel succes en plezier in je rol als VideoKLUB-coach! Samen maken we een verschil.

Met onderzoekende groeten,
Team VideoKLUB

“

Met video drukken we op de pauzeknop van de klaspraktijk. Samen kijken we terug, ontdekken we wat werkt, en bouwen we vanuit nieuwe inzichten aan krachtige onderbouwde leeromgevingen.

”

Missie en Visie

Onze voedingsbodem

VideoKLuB vindt haar wortels in het Onderzoekende School?!-project van de Vrije Universiteit Brussel. Dit evenwaardige samenwerkingsverband slaat een brug tussen schoolpraktijk en lerarenopleiding. Student-leerkrachten, lerarenopleiders, leerkrachten en onderzoekers werken samen om evidence-informed oplossingen te vinden voor uitdagingen in de klas. Dit netwerk stimuleert professionalisering en innovatie, en vormt een krachtige basis voor het versterken van onderwijspraktijken en het leren van leerlingen.

VideoKLuB missie

VideoKLuB versterkt brede basiszorg in het onderwijs om het leren van alle leerlingen te bevorderen. Via videoreflectie biedt de VideoKLuB leerkrachten een krachtige pauzeknop in de snelle realiteit van de klaspraktijk. Samen staan we stil bij keuzes, ontdekken wat écht werkt, en bouwen vanuit kleine, onderbouwde inzichten aan grote verbeteringen.

Co-creatie en gezamenlijk ontwerpen staan centraal. Met een rugzak vol praktijkwijsheid en evidence-informed inzichten creëren we een cultuur van professionele groei en samenwerking. Het doel? Gelijke kansen en optimale leeromgevingen voor elke leerling.

De rol van VideoKLuB coaches

Een VideoKLuB-coach speelt een cruciale rol in het versterken van de onderwijspraktijk binnen de school. De coach ondersteunt, stimuleert en begeleidt collega's bij het uitvoeren van video-gestimuleerde ontwerpcycli, waarbij het reflecteren op eigen onderwijspraktijk centraal staat. Dit gebeurt in een veilige leeromgeving, waarin evidence-informed onderwijsstrategieën worden toegepast. Daarnaast fungeert de coach als bruggenbouwer tussen het schoolteam en de schoolleiding. De coach helpt bij het integreren van de principes van brede basiszorg en verhoogde zorg, door het implementeren van effectieve praktijkstrategieën en het stimuleren van samenwerking op schoolniveau.

Vragen die je stelt als je voor het eerst gaat filmen...

Het is belangrijk om terug te denken aan het moment waarop jij zelf voor het eerst met VideoKLuB begon. Wat waren jouw vragen, onzekerheden en verwachtingen? Door hier aan terug te denken, helpt het je om dezelfde vragen te stellen wanneer je met collega's over VideoKLuB spreekt. Dit versterkt de verbinding en het wederzijds begrip in de stap om video te gaan gebruiken om samen krachtige leeromgevingen te gaan ontwikkelen. Hieronder behandelen we enkele veel voorkomende vragen die je misschien tegenkomt in gesprekken met je collega's.

1. Hoe begin ik met het filmen van mijn les?

Begin klein. Kies een specifieke les of een segment van je les dat je wilt vastleggen. Zorg ervoor dat je de IRIS Connect-app vooraf hebt geïnstalleerd en getest met collega's. Het is ook belangrijk om voldoende batterij op je smartphone te hebben en, indien mogelijk, je telefoon aan te sluiten op wifi om de beelden veilig direct naar de cloud te uploaden. Bedenk wat je wilt observeren (bijvoorbeeld interactie met leerlingen of je instructie) en begin met het filmen van één aspect. Leg dit vast samen met je team en in overeenstemming met de focus van je school.

2. Hoe neem ik een les op via IRIS Connect?

Je hebt de inloggegevens via e-mail ontvangen. Volg deze stappen om je les op te nemen:

1. **Inloggen:** Log in op de website en de app Record - IRIS Connect met de ontvangen inloggegevens.
2. **Opname starten:** Gebruik de app om je les op te nemen. Via de website kun je de opnames later bekijken en bewerken.

3. Wat zijn handige tips bij het maken van de opname?

- **Plaatsing van de camera:** Denk goed na over waar je de camera plaatst voordat je begint met opnemen. Het is waardevol om zowel jezelf als de interacties tussen leerlingen in beeld te brengen.
- **Tijdens de opname:** Zodra je de opname start, wordt het scherm van je toestel zwart. Dit voorkomt dat je toestel afleiding veroorzaakt.
- **Geluidskwaliteit:** Je kunt een microfoon via Bluetooth verbinden om de geluidskwaliteit van je instructies te verbeteren.
- **Opname met twee toestellen:** Wist je dat je met twee toestellen tegelijkertijd kunt opnemen? Zorg ervoor dat beide toestellen verbonden zijn via Bluetooth en de IRIS Connect app.

4. Mag ik mijn leerlingen filmen?

Wij adviseren scholen om het gebruik van beeldmateriaal voor professionalisering duidelijk op te nemen in het schoolreglement. Dit helpt om transparantie te waarborgen en de privacy van leerlingen te respecteren.

In dit project wordt passieve toestemming gehanteerd, waarbij ouders via de schoolleiding op de hoogte worden gesteld. De school en de leerkracht die de opname maakt, blijven eigenaar van het beeldmateriaal, dat uitsluitend wordt gebruikt voor professionaliseringsdoeleinden. Er is een voorbeeld van een 'schoolbrief' beschikbaar die je kunt aanpassen om met ouders te communiceren.

Als een ouder heeft aangegeven dat hun kind niet gefilmd mag worden, zorg je ervoor dat de leerling niet in beeld komt tijdens de opname.

5. Op welke manier kijk ik gericht terug naar mijn lesopname?

Het terugkijken van een lesopname kan in het begin onwennig aanvoelen. De eerste keer zal je details opmerken die je eerder niet bewust waren, zoals je stemgebruik, stopwoorden of gebaren. Dit zijn misschien nieuwe inzichten voor jou, maar de focus van jouw opname ligt in dit project voornamelijk op het leren van de leerling.

Een lesopname biedt de mogelijkheid om specifieke fragmenten te bekijken en vanuit verschillende perspectieven te observeren, bijvoorbeeld:

- **Focus op leerlingen:** Observeer het gedrag van je leerlingen.
- **'Wat echt werkt' invalshoek:** Analyseer de les vanuit een theorie, onderbouwd kader.
- **Objectieve observatie:** Kijk enkel naar feitelijke gebeurtenissen zonder je eigen emoties of interpretaties toe te voegen.

Wanneer je een interessant fragment tegenkomt, kun je het als volgt verwerken:

- **Knip het fragment:** Snijd het fragment op de website bij (minimaal 2 minuten en 30 seconden).
- **Formuleer een leervraag:** Stel een vraag die aansluit bij het fragment, bijvoorbeeld: "Welke strategieën kan ik inzetten om mijn instructies helder over te brengen zodat leerlingen zelfstandig met de opdracht aan de slag kunnen?"

Dit fragment en je leervraag vormen de basis voor een gestructureerde reflectie, waarmee je gericht kunt werken in je VideoKLUB team.

6. Hoe kunnen we gestructureerd en efficiënt een gesprek voeren over beelden?

Tijdens de drie georganiseerde sessies binnen jouw VideoKLUB is het belangrijk om gestructureerd en efficiënt te reflecteren op beelden. Dit helpt om inzichten te verkrijgen en concrete vervolgstappen te formuleren. Hier is een suggestie voor het voeren van een gestructureerd gesprek:

- Gebruik de **GRROW-structuur**: Als coach modereer je het gesprek volgens de GRROW-structuur. Deze methode zorgt ervoor dat de reflectie doelgericht blijft en elke sessie eindigt met een concrete vervolgstap:
 - Goal (Doel): Wat is het doel van deze reflectie? Wat willen we bereiken?
 - Reality (Huidige situatie): Wat zien we in het fragment? Wat gebeurt er in de les?
 - Resources (Krachtbronnen): Wat zijn mogelijke sterktes en krachtbronnen?
 - Options (Opties): Wat zijn mogelijke strategieën of aanpassingen die we kunnen overwegen?
 - Will (Acties): Wat gaat iedereen doen als vervolgstap? Wat is de concrete actie?
- **Waarderende houding**: Neem altijd een positieve en waarderende houding aan. Focus op wat goed gaat en wat je kunt leren van de beelden. Dit creëert een veilige omgeving voor reflectie.
- Gebruik je **coachingswaaier**: Zorg ervoor dat je je coachingswaaier bij de hand hebt om de reflectie verder te sturen. Dit biedt je praktische handvatten om het gesprek in goede banen te leiden.
- Verbreed je **expertise**: Doorheen de sessies vergroot je je kennis over het thema dat door de school is gekozen. Gebruik deze expertise om de vervolgstappen evidence-informed te maken en praktische aanbevelingen te geven.
- Gebruik **relevante kaders**: Druk kaders uit die de reflectie kunnen ondersteunen en leg ze op tafel. Dit biedt structuur en helpt de reflectie meer diepgang te geven, bijvoorbeeld door bepaalde theoretische inzichten of best practices visueel aan te geven.

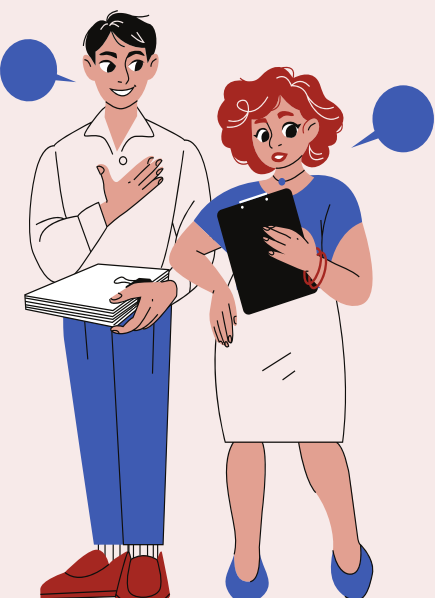
Door deze aanpak te volgen, kun je als coach gestructureerd en efficiënt een gesprek voeren over beelden, waarbij iedereen zich gehoord voelt en de reflectie daadwerkelijk leidt tot concrete, waardevolle vervolgstappen.

7. Wat leg ik in het midden van de tafel tijdens de VideoKLUB?

Tijdens de VideoKLUB-sessies is het nuttig om materialen in het midden van de tafel te leggen die helpen bij het terugblikken, onderzoeken en ontwerpen vanuit verschillende perspectieven. Dit ondersteunt een diepere analyse van de les en zorgt voor een rijke discussie. Hier zijn enkele suggesties:

1. **Coachingswaaier:** Dit biedt praktische handvatten voor de reflectie en helpt je om verschillende perspectieven in de sessie te integreren. Het ondersteunt de gespreksstructuur en biedt ruimte om te reflecteren vanuit verschillende invalshoeken, zoals de interacties met leerlingen, de inhoud van de les, en je eigen rol als leerkracht.
2. **Relevante kaders of theorieën:** Leg afdrukken van theoretische kaders of modellen neer die de deelnemers kunnen helpen om het gesprek te verrijken. Leg het materiaal dat je als school al ontworpen in de kijker. Ze stellen deelnemers in staat om de beelden vanuit verschillende theoretische perspectieven te analyseren.
3. **Vragenkaartjes:** Zet kaartjes met gerichte vragen neer die collega's helpen om vragen te stellen aan elkaar in de verschillende fases.
4. **Leervragen of focuspunten:** Leg de leervragen en het thema's zichtbaar vast die tijdens de sessie centraal staan, zodat iedereen weet waar de focus ligt. Dit helpt om iedereen te richten op specifieke onderwerpen of uitdagingen binnen de les.

Door deze materialen en perspectieven in het midden van de tafel te leggen, kunnen alle deelnemers de les vanuit verschillende invalshoeken analyseren en samen tot waardevolle inzichten komen en zo samen komen tot het ontwerpen van gezamenlijke onderbouwde praktijken.

Een succesvolle start met een kick-off sessie

0

Doel van een startsessie

Draagvlak creëren en verwachtingen helder maken. Zorg dat het helder is waarom jullie dit semester aan de slag willen gaan en wat jullie willen bereiken.

1

Context van het project delen

- Leg het doel en de opzet van het project uit.
- Deel informatie over de reeds gemaakte stappen en de betrokkenen.

2

Doelen en verwachtingen bespreken

Bespreek wat jullie uit het project willen halen, waarom jullie hiermee aan de slag gaan en waar je in juni samen wil staan.

3

Waarom videocoaching?

- Leg uit waarom je aan de slag gaat met videocoaching: samen specifieke uitdagingen vastleggen, gezamenlijk ontwerpen voor de klaspraktijk, en elkaar versterken.
- Koppel dit aan de schoolnoden en laat collega's hun eigen motivatie delen.

4

Veilig videoklimaat benadrukken

- Benadruk dat vertrouwen, vrijwilligheid en veiligheid centraal staan.
- Geef aan dat leerkrachten eigenaar blijven van hun beelden en zelf bepalen wat ze delen.

Een succesvolle start met een kick-off sessie

5

Persoonlijke ervaring delen

Draagvlak creëren en verwachtingen helder maken. Zorg dat het helder is waarom jullie dit semester aan de slag willen gaan en wat jullie willen bereiken.

6

Verwachtingen afstemmen

- Leg het doel en de opzet van het project uit.
- Deel informatie over de reeds gemaakte stappen en de betrokkenen.

7

Schooloverstijgende urgentie

- Bespreek de schooloverstijgende urgentie die met het project wordt aangepakt.
- Maak afspraken over wat er relevant is om te filmen en begin klein en haalbaar.

8

Criteria voor opname bespreken

- Stel samen criteria voor de opname, bijvoorbeeld voor effectieve feedback:
 - Waar wordt expliciet feedback gegeven?
 - Hoe reageren leerlingen op feedback?

9

Kijkwijzer opstellen

Maak samen een kijkwijzer die helpt om de focus van de opname te bepalen. Integreer de kennisbasis.

10

Afspraken maken

- Bespreek praktische afspraken: wanneer, wat en hoe opnemen?
- Leg uit hoe beelden gedeeld worden (via IRIS Connect, beveiligde omgeving).
- Maak afspraken over de soort fragmenten die gefilmd worden.
- Maak afspraken over de frequentie van bijeenkomsten en de voorbereiding.
- Bespreek de verschillende rollen en verantwoordelijkheden

Voorbereidingsfase: beelden maken en delen

Om de kracht van videoreflectie ten volle te benutten, is een goede voorbereiding essentieel. Tijdens deze fase ligt de focus op het verzamelen van betekenisvolle beelden en het selecteren van fragmenten die de basis vormen voor een gezamenlijke reflectie. Hieronder vind je een overzicht van de te nemen stappen.

Doel: We brengen de beginsituatie in kaart door concrete en herkenbare situaties uit onze klaspraktijk vast te leggen.

Stap 1: Beelden maken

Bij het maken van opnames is het belangrijk om steeds het doel van de reflectie in je achterhoofd te houden.

- **Formuleer een persoonlijke observatievraag:** Stel jezelf vooraf een vraag waarop je tijdens het bekijken van de beelden een antwoord wilt vinden. Denk bijvoorbeeld aan: Hoe ondersteun ik leerlingen bij het maken van hun planning? of Hoe stel ik vragen aan de klas?
- **Bepaal wat je wilt vastleggen:** Denk na over het perspectief van je opname. Wil je de hele klas in beeld brengen? Een specifieke groep leerlingen tijdens een groepsopdracht? Of wil je je eigen instructie aan het bord nader bekijken?
- **Film voldoende materiaal:** Neem een volledige les, een lesfase of een interactiemoment op. Dit biedt je achteraf voldoende keuze om een betekenisvol fragment te selecteren.
- **Gebruik de juiste hulpmiddelen:** Maak gebruik van de veilige IRIS Connect app op je smartphone om je beelden op te slaan in een beveiligde omgeving. Vergeet niet een statief te gebruiken voor stabiele beelden en de microfoons om goed geluid te waarborgen.
- **Zorg dat het beeldmateriaal toegankelijk is:** Upload je opnames via de IRIS Connect-site, zodat ze beschikbaar zijn voor gebruik tijdens de reflectiesessies.

Stap 2: Selecteer een sleutelmoment

Na het maken van de beelden is het tijd om een fragment te kiezen dat de kern van jouw lespraktijk raakt.

- **Bekijk je eigen opname:** Neem de tijd om je les terug te kijken en bepaal welk moment je wilt delen met de groep. Dit helpt je om bewuster te reflecteren en een bijdrage te leveren aan het gemeenschappelijke doel.
- **Kies een betekenisvol fragment:** Selecteer een sleutelmoment dat herkenbaar en relevant is. Idealiter duurt het fragment tussen de 2 min. 30 sec. en 5 minuten. Gebruik de knipfunctie op de IRIS Connect site om het fragment klaar te maken voor de sessie.
- **Reflecteer op je keuze:** Voor een gestructureerde voorbereiding denk je na over de volgende vragen:
 - Waarom heb ik dit fragment gekozen?
 - Welke leervraag heb ik bij dit fragment?
 - Wat wil ik delen, en hoe draagt dit bij aan ons gemeenschappelijke doel?
 - Wat zie ik gebeuren in het fragment?
 - Welke interactie viel mij op?

Veilig klimaat van bij de start: hoe kan je veilig starten?

Wanneer collega's voor het eerst videobeelden uit hun klaspraktijk delen, is het belangrijk om een veilig en constructief klimaat te creëren. Er is geen uniforme aanpak, maar onderstaande suggesties bieden houvast. Ze zijn gebundeld per domein om overzicht te bewaren.

Start met waarderende en veilige basis

- **Leading by example:** Stel jezelf kwetsbaar op als coach en deel een fragment uit je eigen lespraktijk. Reflecteer openlijk op je beelden, inclusief je leervraag, twijfels en hindernissen. Zo verlaag je de drempel en creëer je een cultuur van gedeelde verantwoordelijkheid.
- **Begin klein:** Kies een focus die iedereen als veilig beschouwt, zoals routines of leerlingreacties. Vermijd analyses over de persoonlijke stijl van de leerkracht.
- **Focus op successen:** Start met positieve observaties en successen. Gebruik een waarderende kijkwijzer en benadruk wat goed werkt in de klaspraktijk. Dit versterkt het vertrouwen van collega's en motiveert hen om samen verder te bouwen. Opgelet! Geef niet de opdracht goede praktijken te gaan opnemen. De focus op succes ligt pas bij het selecteren, identificeren en analyseren van fragmenten. De druk om een goede praktijk op te nemen kan net de drempel verhogen voor je collega's.

Bied structuur, voorspelbaarheid en controle

- **Maak afspraken:** Zorg voor een helder kader tijdens de kick-offsessie. Spreek af dat videobeelden dienen als leermiddel en dat de leerkracht altijd bepaalt welk fragment gedeeld wordt. Feedback moet constructief en groeigericht zijn.
- **Werk met korte, doelgerichte fragmenten:** Vraag collega's om specifieke momenten te selecteren, zoals de start van een les of een interactie met een groep leerlingen. Korte fragmenten zijn minder confronterend en makkelijker te analyseren.
- **Geef collega's controle:** Laat hen hun eigen observatievragen bepalen en pols waar ze nieuwsgierig naar zijn. Wanneer voelen ze zich tevreden aan het einde van de sessie?

Durf te differentiëren

- **Individuele reflectie als startpunt:** Indien je merkt dat collega's heel onzeker zijn om hun beelden in groep te tonen kan het helpen om te starten met een één-op-één gesprek voordat beelden in teamverband worden besproken. Zo bouwt de collega vertrouwen op en kun je samen relevante leervragen formuleren.
- **Werk in kleine groepen:** Laat duo's elkaars beelden bekijken en reflecteren volgens een gestructureerde aanpak, de GRROW-structuur. Dit maakt het proces laagdrempeliger en meer gericht.

Creëer collectieve betrokkenheid

- **Gezamenlijke start:** Bekijk tijdens de eerste sessie alle fragmenten en leervragen in het team. Dit creëert een breed overzicht van praktijken en uitdagingen, en helpt om gemeenschappelijke doelen en urgenties te formuleren.
- **Cluster vragen:** De coach kan de leervragen per domein clusteren en prioriteiten stellen. Vervolgens kan de groep samen bepalen welke fragmenten dieper geanalyseerd worden.
- **Detecteer gemeenschappelijke en verschillende ingrediënten in de leervragen.** Dit levert een scan op van de verschillende klaspraktijken en de gemeenschappelijke urgentie betekenis geven. Ze gaan je helpen bij de ontwerpfase.

Verloop van de sessie: samen naar beelden kijken

De sessie verloopt volgens de **GRROW-structuur**. Tijdens elke sessie komen alle leerkrachten aan bod met hun videomateriaal én nemen ze de rol op van kritische peer om te leren van collega's. Het doel is samen te leren, een gezamenlijk ontwerp te versterken en goede praktijken te borgen.

Stap 1: GOAL: Focus op het leerdoel

Doel: Introduceer de fragmenten en stel het leerdoel scherp.

- Leerkracht:
 - Introduceer je videofragment en leervraag.
 - Beantwoord vragen zoals:
 - Waarom koos ik dit fragment?
 - Hoe draagt dit fragment bij aan mijn leerproces?
 - Wat wil ik zeker bespreken?
 - Wanneer ben ik tevreden over deze sessie?
- Coach-tips:
 - Bewaak dat het gesprek niet afdwaalt naar algemene realiteit.
 - Herhaal en scherp het gemeenschappelijke doel aan.
 - Noteer leervragen zichtbaar en plan samen welke fragmenten in de diepte worden besproken.

Stap 2: Realiteit analyseren

Doel: Analyseer het fragment objectief en verbind met de leervraag.

- Leerkracht (coachee):
 - Kader de context van het fragment (situatie, lesdoel, specifieke context).
 - Bekijk het fragment opnieuw met focus op de leervraag.
 - Analyseer: Wat zie ik gebeuren? Hoe verhoudt dit zich tot mijn leervraag?
- Samen:
 - Beoordeel de context: is alles helder?
 - Bekijk het fragment vanuit verschillende perspectieven (bijv. leerling, groepsdynamiek).
 - Stel open vragen zoals:
 - Wat valt je op?
 - Wat gebeurt er hier volgens jou?
 - Hoe kan dit moment begrepen worden?
- Coach-tips:
 - Stimuleer actief luisteren en het ontdekken van meerdere perspectieven.
 - Vermijd dat collega's elkaar advies en tips geven.
 - Zorg dat collega's in de huid kruipen van de collega en vragen stellen vanuit deze blik.
 - Leg voldoende de focus op het leren en handelen van de leerling

Stap 3: Resources: Inzichten en krachtbronnen

Doel: Herken en benoem sterktes en krachtbronnen.

- Samen:
 - Wat werkt goed in het fragment?
 - Welke sterktes (intern/extern) zien we?
 - Welke inzichten of relevante evidence kunnen we meenemen?
- Coach-tips:
 - Leg de focus eerst op groei en sterktes voordat je alternatieven ontwikkelt.
 - Verbind met evidence en beschikbare schoolkaders.

Stap 4: Options: Alternatieven en ontwerp

Doel: Verken haalbare alternatieven en ontwikkel een plan.

- Samen:
 - Welke nieuwe ideeën of opties zien we?
 - Welke zijn haalbaar en waardevol?
 - Hoe kunnen we deze koppelen aan evidence of schoolafspraken?
- Leerkracht:
 - Welke alternatieven spreken mij aan?
 - Welke keuze voelt veilig, haalbaar of relevant?
- Coach-tips:
 - Zorg dat de coachee steeds eerst zelf inzichten deelt voordat er cadeautjes door collega's worden uitgedeeld.
 - Bewaak dat alternatieven concreet en uitvoerbaar zijn.
 - Stimuleer dat de coachee de voor en nadelen voldoende afweegt van voorstellen die door anderen worden binnengebracht
 - Gebruik de kennisbasis van het team als krachtbron.

Stap 5: Will/Way forward: Acties en borging

Doel: Formuleer concrete acties en borging.

- Leerkracht:
 - Welke stap zet ik in mijn klaspraktijk?
 - Hoe hou ik mezelf verantwoordelijk?
- Samen:
 - Wat nemen we als groep mee voor het gezamenlijke herontwerp?
 - Welke ingrediënten willen we verder onderzoeken?
- Coach-tips:
 - Zorg voor een reflectieve afronding:
 - Is het helder wat we gaan doen?
 - Hoe borgen we de inzichten?
 - Zorg voor opvolging van de geformuleerde 'way forward'
 - Maak afspraken voor de volgende sessie (bijv. voorbereiding, opnames).

Algemene coach-tips

- **Creëer een veilige sfeer:** Zorg voor rust en een storingsvrije omgeving.
- **Herhaal de focus:** Leg steeds de nadruk op leervragen en het doel.
- **Houd het overzichtelijk:** Gebruik tools zoals post-its of Padlet.
- **Benoem successen:** Moedig openheid aan door sterke punten te benoemen.

💡 Tijdsplanning: Eén video-analyse duurt ongeveer 15-20 minuten. Plan hierop je sessie.

Na afloop

- **Individueel:** Welke inzichten neem ik mee?
- **Groep:** Welke kennis of vaardigheden zijn nodig voor de volgende stap?
- **Afspraak:** Maak concrete afspraken over voorbereiding voor de volgende sessie.

Tijd om samen te ontwerpen

Doel: Evidence-informed inzichten integreren en concrete acties ontwerpen om de gezamenlijke klaspraktijk te versterken. Je gaat herontwerpen op basis van nieuwe inzichten.

Evidence aanreiken

- **Deel toegankelijke evidence:** Breng evidence over het gekozen thema naar voren, zodat het voor iedereen begrijpelijk is. Dit kan via praktijkfiches, infographics, kennisclips of korte wetenschappelijke artikelen. Gebruik de kennisbasis van het project.
- **Verbind de evidence met de gestelde vragen:** Zorg ervoor dat de gedeelde informatie aansluit bij de leervragen van de leerkrachten. Dit maakt de verbinding tussen theorie en praktijk duidelijker.
- **Bouw de sessie op aan de hand van de vragen:** Gebruik de leervragen als leidraad voor de sessie en structuren de sessie rondom deze vragen.

Gericht beelden of fragmenten herbekijken

- **Fragmenten bekijken met een gerichte kijkwijzer:** Laat de leerkrachten opnieuw naar de videofragmenten kijken met een specifieke focus:
- **Hoe kunnen we de nieuwe inzichten toepassen op de situaties in de fragmenten?**
- **Wat hebben we nodig om de stap van inzicht naar praktijk te zetten?**
- **Nieuwe inzichten toepassen op specifieke situaties:** Help de leerkrachten om te reflecteren op hoe ze de theorie kunnen toepassen op hun eigen lespraktijk.

Gezamenlijk ontwerp maken

- **Herontwerp van de klaspraktijk:** Werk samen met het team aan een herontwerp voor de klaspraktijk. Maak dit concreet door duidelijk te omschrijven wat de acties zijn.
- **Wat gaan we doen? (Actie)**
- **Waarom doen we dit? (Evidence)**
- **Hoe passen we dit toe in onze les?** Wat moet er nog ontwikkeld worden om de implementatie mogelijk te maken?
- **Stimuleren van samenwerking en gezamenlijke creatie:** Zorg dat het proces van ontwerpen gezamenlijk gebeurt, zodat iedereen zich betrokken voelt bij de verandering.

Actieplan opstellen

Formuleer kleine, haalbare stappen (SMART):

- Specifiek: Bepaal concrete acties, bijvoorbeeld: "We passen in elke les taakgerichte feedback toe."
- Meetbaar: Leg vast hoe je succes meet, bijvoorbeeld: "We filmen dit proces volgende week opnieuw en evalueren dit."
- Acceptabel voor iedereen
- Realistisch
- Tijdsgebonden
- Praktische ondersteuning: Bepaal wie welke hulp nodig heeft van wie. Dit zorgt voor verantwoordelijkheid en duidelijke afstemming binnen het team.
- Focus op de integratie van brede basiszorg en verhoogde zorg: Zorg ervoor dat de gezamenlijke actie ook aandacht heeft voor de bredere onderwijsdoelen zoals inclusie en differentiatie. Benoem het belang van het creëren van een krachtige leeromgeving voor alle leerlingen.

Coach-tip: Zorg ervoor dat het ontwerp concrete, haalbare stappen bevat en dat het niet alleen gaat over de inhoud van de les, maar ook over de bredere context van de school en de zorgbehoeften van de leerlingen. Betrek iedereen actief bij het proces van gezamenlijk ontwerpen en versterken.

Actie! Herontwerp toepassen in de praktijk

Doel: Het herontwerp toepassen in de klas en de eerste successen en knelpunten ervaren.

Praktijkexperiment

- **Test de nieuwe aanpak in de klas:** Leerkrachten passen de nieuwe benadering toe in hun dagelijkse praktijk.
- **Specifieke reflectie:** Vraag de leerkrachten om gericht te reflecteren op hun ervaringen met de nieuwe aanpak:
- **Wat lukt goed?:** Welke aspecten van de nieuwe aanpak waren effectief en werden goed ontvangen door de leerlingen?
- **Welke uitdagingen kwamen we tegen?:** Wat werkte minder goed? Waren er obstakels in de implementatie die opgelost moeten worden?
- **Welke leervragen detecteren we nog?:** Welke vragen blijven openstaan? Zijn er onduidelijkheden over de nieuwe aanpak die verdere aandacht nodig hebben?

Beelden opnemen

- **Maak opnieuw korte video-opnames:** Leerkrachten filmen opnieuw fragmenten van hun lessen, met de nadruk op het focuspunt dat tijdens de vorige sessie is vastgesteld.
- **Zelfde stappen als bij de eerste opname:** Herhaal de processtappen van de eerste opname (denk aan de GRROW-structuur) om de nieuwe aanpak te observeren en de voortgang te volgen.

Ervaringen verzamelen

- **Vraag leerkrachten om notities of feedback:** Laat leerkrachten hun ervaringen en observaties vastleggen.
- **Leervragen formuleren:** Moedig leerkrachten aan om nieuwe leervragen te formuleren die gericht zijn op de aanpassingen die nodig zijn om het gezamenlijke ontwerp verder te versterken, en dit over verschillende klaspraktijken heen.
- **Focus op versterking van collectief ontwerp:** Stimuleer leerkrachten om te kijken naar hoe de nieuwe aanpak over de verschillende klaspraktijken heen kan worden geoptimaliseerd, zodat het gezamenlijke ontwerp effectief in verschillende contexten wordt toegepast.

Coach-tip: Zorg ervoor dat de leerkrachten zich gesteund voelen in hun praktijkexperiment en moedig ze aan om open te zijn over wat goed werkt en wat niet. Dit is een leerproces voor iedereen, en het delen van ervaringen helpt om gezamenlijk sterker te worden. Het is belangrijk om ruimte te geven voor dialoog over de knelpunten en te zorgen voor een veilige omgeving waarin feedback constructief wordt gedeeld.

Checken en borgen

Doel: Reflecteren op de herontworpen praktijk, successen borgen en iteratief blijven herontwerpen.

Gezamenlijke reflectie op nieuwe beelden

- **Bekijk opnieuw de opnames met het team:** Het team kijkt samen naar de video-opnames van de lespraktijken.
 - Stel gerichte reflectievragen: Gebruik de GRROW-structuur (Goal, Reality, Options, Will, Reflectie) als gespreksstructuur:
 - Wat zien we nu anders in de klaspraktijk?: Hoe heeft de toepassing van de nieuwe aanpak de klaspraktijk veranderd?
 - Hoe sluit dit aan bij de evidence die we hebben gebruikt?: In hoeverre komt de geobserveerde praktijk overeen met de evidence die ter ondersteuning is aangereikt?
 - Wat hebben de leerlingen geleerd of ervaren?: Wat zijn de effecten van de veranderingen op het leren en de ervaring van de leerlingen? Welke verbeteringen zijn merkbaar?

Succes vieren

- **Maak groei zichtbaar:** Toon de vooruitgang door verbeterde praktijken aan de hand van de voor- en na-video's.
- **Laat teamleden successen delen:** Vraag collega's om hun ervaringen te delen:
 - "Welke concrete stappen hebben ons verder geholpen?" Dit helpt om successen te erkennen en benadrukt de kracht van gezamenlijke inspanningen.

Borgen van inzichten

- **Bundel successen in een 'good practices'-overzicht:** Verzamel de successen en inzichten die tijdens de implementatie zijn opgedaan in een overzicht van goede praktijken.
- **Tip:** Maak een digitale bibliotheek met voorbeelden van herontworpen praktijken, de bijhorende evidence, en sjablonen die kunnen worden gedeeld met het volledige team. Dit biedt een duurzame bron van inspiratie voor het gehele team en zorgt voor zichtbaarheid van de geleerde lessen.

Herontwerpen en streven naar continue verbetering

- **Bespreek de openstaande vragen:** Welke vragen zijn er nog onopgelost? Zijn er gebieden die verder onderzocht moeten worden?
- **Wat willen we verder verdiepen of aanpassen?:** Identificeer onderdelen van de aanpak die verder geoptimaliseerd kunnen worden.
- **Stel nieuwe doelen of focuspunten vast voor de volgende cyclus:** Bepaal welke nieuwe doelen of focuspunten nodig zijn voor de volgende iteratie van het herontwerpen en verbeteren van de praktijk.

Coach-tip: Het is belangrijk om de cyclus van reflectie en verbetering continu te herhalen. Vier successen om de motivatie hoog te houden, maar blijf kritisch naar de praktijk kijken en zoek altijd naar nieuwe manieren om te verbeteren. Dit iteratieve proces zorgt ervoor dat het herontwerp niet alleen effectief is op korte termijn, maar ook duurzaam kan worden ingebed in de klaspraktijk.

Tips en tricks

Per fase.

Fase 1: Scan en Focus

- Focus op sterke punten als startpunt: Begin met het identificeren van wat al goed werkt in de klaspraktijk. Dit helpt om het vertrouwen te versterken en zorgt voor een positief begin.
- Zorg voor openheid: Stimuleer een cultuur van openheid waar alle vragen en zorgen waardevol zijn. Dit bevordert een veilige omgeving voor groei en reflectie.

Fase 2: Leer en Ontwerp

- Maak evidence concreet: Vertaal de theorie naar de praktijk door concrete voorbeelden te geven, zoals praktijkfiches, infographics, of kennisclips.
- Werk visueel: Gebruik visuele hulpmiddelen, zoals het uittekenen van het herontwerp op een flap of digitaal bord. Dit maakt het proces tastbaarder en vergemakkelijkt de gezamenlijke visie.

Fase 3: Acties Ondernemen

- Start klein: Vraag leerkrachten om één specifiek actiepunt uit te proberen. Dit maakt de implementatie haalbaar en overzichtelijk.
- Bied aan om als coach samen te kijken: Wees beschikbaar om leerkrachten te ondersteunen en bij te sturen waar nodig. Dit zorgt voor vertrouwen en helpt om obstakels te overwinnen.

Fase 4: Check en Borging

- Creëer trots: Deel de successen en verbeteringen met andere teams of de schoolleiding om de voortgang zichtbaar te maken en trots te creëren.
- Laat herontwerpen een cyclisch proces worden: Maak het herontwerpen een continu proces van leren, testen, en verbeteren. Dit zorgt voor voortdurende groei en aanpassing aan de veranderende behoeften van de klaspraktijk.

Vuistregels samengevat:

- **Laat het beeld de boodschap vertellen:** Observeer het beeld breed en noteer wat je ziet. Houd rekening met de interpretatie van je collega.
- **Less is more:** Wees selectief en focus op de cruciale momenten in het fragment om overlading te voorkomen.
- **Verbind actie en reactie:** Leer gericht kijken naar alle aspecten van de leeromgeving met een focus op de leervragen.
- **Stimuleer een onderzoekende houding:** Laat leerkrachten 'bewijzen zoeken' voor hun reflecties. Ga verder dan het buikgevoel en zoek alternatieven in de praktijk.
- **Verbreed de scope:** Bestudeer het fragment vanuit verschillende perspectieven, zoals gevoelens, leerlingperspectief, motivatie en achterliggende theorieën.
- **Creëer een veilige omgeving:** Zorg voor een veilige sfeer waarin lerenden zich comfortabel voelen om te reflecteren en te groeien.